

Vaje iz patoloških procesov

Kristina Dolinar Paulič

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

1872
Biotehniška šola Maribor
2000 MARIBOR, Vrbska cesta 30

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Srednje strokovno izobraževanje: VETERINARSKI TEHNIK

Modul: VETERINARSKA TEHNOLOGIJA

Naslov: VAJE IZ PATOLOŠKIH PROCESOV

Gradivo za 2. letnik

Avtorica: Kristina Dolinar Paulič, dr.vet.med.

Strokovna recenzentka: Darja Juvan Pastirk, dr.vet.med.

Lektor: Srečko Reher, prof.

Založnik: Biotehniška šola Maribor

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

636.09:616-092(075.3)(076)(0.034.2)

DOLINAR Paulič, Kristina

Vaje iz patoloških procesov [Elektronski vir] : gradivo za 2. letnik / Kristina Dolinar Paulič. - El. knjiga. - Maribor : Biotehniška šola, 2010. - (Srednje strokovno izobraževanje Veterinarski tehnik. Modul Veterinarska tehnologija)

Način dostopa (URL): www.konzorcij-bss.bc-naklo.si/login/index.php. - Projekt Biotehniška področja, šole za življenje in razvoj

ISBN 978-961-93426-3-3 (pdf)

264013568

Maribor, 2010

© Avtorske pravice ima Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Gradivo je sofinancirano iz sredstev projekta Biotehniška področja, šole za življenje in razvoj (2008-2012).

Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja, prednostna usmeritev: Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.

Vsebina tega dokumenta v nobenem primeru ne odraža mnenja Evropske unije. Odgovornost za vsebino dokumenta nosi avtor.

UVOD

V organizmu bolne živali potekajo določeni patofiziološki procesi. Vodijo do sprememb celic, tkiv, do odmiranja le teh in v določeni primerih tudi do smrti. Če razumemo potek patofizioloških procesov, razumemo tudi potek in razvoj bolezni ter nastanek kliničnih znamenj bolezni.

Tudi veterinarski tehnik je aktivno vključen v proces prepoznavanja bolezni. Določena odstopanja opazi celo prej kot veterinar. Veterinarja opozori nanje in skupaj lahko postavita pravo diagnozo.

Čeprav je včasih težko razumeti potek patofizioloških procesov, je dobro da spoznamo vsaj nekaj osnovnih zakonitosti le teh.

To učno gradivo je namenjeno utrjevanju znanja iz patoloških procesov. Z različnimi oblikami nalog skuša doseči nivo razumevanja učne snovi.

Prepoznavanje patoloških procesov je učna kompetenca, ki naj bi jo dijaki usvojili v modulu Veterinarska tehnologija.

Kazalo

KAZALO SLIK.....	4
1. DEJAVNIKI IN PREPOZNAVA BOLEZNI.....	5
2. REGRESIVNI PROCESI.....	12
3. PROGRESIVNI PROCESI.....	21
4. MOTNJE V KRVNEM OBTOKU.....	30
5. MOTNJE V OBTOKU TKIVNE TEKOČINE, VNETJE.....	36
6. KUŽNE BOLEZNI.....	43

KAZALO SLIK

Slika 1.....	9
Slika 2.....	10
Slika 3.....	10
Slika 4.....	11
Slika 5.....	11
Slika 6.....	26
Slika 7.....	27
Slika 8.....	27
Slika 9, Slika 10, Slika 11.....	28
Slika 12.....	28
Slika 13.....	29
Slika 14.....	29
Slika 15.....	39
Slika 16.....	49

1. DEJAVNIKI IN PREPOZNAVA BOLEZNI

I. Na črto vpiši manjkajoče trditve!

1. Kužne bolezni povzročajo drobne žive klice, s kupnim poimenovanjem tudi _____ . Njihov vdor v telo imenujemo _____ .
2. Količinsko nezadostno prehrano imenujemo tudi _____ , stradanje pa _____ .
3. Da neko bolezen prepoznamo, je potrebno vzeti _____ , pregledati žival in ugotoviti _____ bolezni.
4. _____ je latentna nagnjenost k neki bolezni, _____ pa predstavlja obrambno moč pred bolezenskimi povzročitelji.
5. Pri pomanjkanju hrane ločimo količinsko nezadostno prehrano ali _____ , in stradanje ali _____ .
6. _____ zvok slišimo, ko perkutiramo napihnjena lica, _____ pa, ko perkutiramo mišice.
7. _____ pomeni prirojene in pridobljene lastnosti osebkov, po katerih se ta razlikuje od drugih osebkov iste vrste. _____ pa je latentna nagnjenost k neki bolezni.
8. _____ zvok slišimo na področju prsnega koša, _____ pa slišimo na področju mišic.
9. _____ je vdor, naselitev in razmnoževanje mikroorganizmov v telesu, _____ pa imenujemo vdor parazitov v ali na organizem.
10. _____ pomeni sestavo tkiva, ki nam ob otipavanju nudi različen odpor. Določimo jo z pregledovalno metodo strokovno imenovano _____ .
11. Kadar močno sumimo, da gre za neko bolezen, vendar za dokončno potrditev potrebujemo še dodatne preiskave govorimo o _____ . Kadar pa simptomi, ki jih najdemo, ustrezajo različnim boleznim postavimo _____ .
12. Glivice imajo naslednje mehanizme, s katerimi škodujejo tkivu:

_____.
13. Notranji dejavniki kužnih bolezni so vezani na:
_____ ,

_____,
_____,
_____.

14. K zunanjim dejavnikom bolezni pa štejemo:

_____,
_____,
_____,
_____,
_____.

II. Smiselno poveži oba stolpca! Ena črtica mora ostati prazna!

- A) adspekcija _____ osluškovanje
 _____ pretrkavanje
- B) palpacija _____ otipavanje
- C) perkusija _____ ogledovanje

III: Smiselno poveži oba stolpca, tako da na vsako črtico napišeš ustrezno črko!

- A) mehkoelastična konzistenca _____ edem
B) trdoelastična konzistenca _____ bula
C) testasta konzistenca _____ mišično tkivo
Č) fluktuacija _____ maščobno tkivo
D) emfizematozna konzistenca _____ mehurčki plina v tkivu

- A) ANAMNEZA _____ prepoznavna bolezni
B) SIMPTOM _____ znak bolezni
C) DIAGNOZA _____ napoved o razvoju bolezni
Č) PROGNOZA _____ pripoved lastnika

- A) ADSPEKCIJA _____ določitev pljučnega polja
B) PALPACIJA _____ pregled sluznic
C) AVSKULTACIJA _____ merjenje pulza
Č) PERKUSIJA _____ merjenje vampnih kontrakcij

IV. Na črto napiši strokovne izraze za naslednje trditve!

Kvalitativno pomanjkljiva prehrana energetsko zadošča potrebam organizma, vendar se sčasoma pokaže pomanjkanje pri posameznih esencialnih elementih.

_____.

Ko bolezen ugotovimo, jo prepoznamo in jo tudi imenujemo, rečemo, da postavimo

_____.

Posebna oblika dispozicije, ko ima telo že neko patološko osnovo, ki je lahko dedna.

V. Napiši slovenske ustreznice!

DISPOZICIJA
KONSTITUCIJA
DEHIDRACIJA
KAHEKSIJA
AKTINIČNI DEJAVNIKI
INTOKSIKACIJA
FLUKTUACIJA
ANAMNEZA
ADSPEKCIJA
MALNUTRICIJA
PERKUSIJA
DIATEZA
SINDROM
AVSKULTACIJA

VI. Obkroži črko pred pravilno trditvijo!

1. Sindrom je:

- a) bolezenski znak,
- b) posebna vrsta simptoma,
- c) skupek simptomov,
- č) netipičen simptom.

2. Ko pri pritisku na tkivo v njem ostane vdolbina, ki se le počasi izravna govorimo o:

- a) mehko elastični konsistenci,
- b) trdo elastični konsistenci,
- c) emfizematozni konsistenci,
- č) testasti konsistenci.

3. Atimpaničen zvok slišimo, ko perkutiramo:

- a) napihnjena lica,
- b) lica, medtem ko so usta odprta,
- c) mišice,
- č) prazen vrč.

4. Med fizikalne dejavnike bolezní ne sodi:

- a) vročina,
- b) sončni žarki,
- c) zatohli hlev,
- č) sunek.

5. Diferencialno diagnozo postavimo, ko:

- a) poznamo vzrok bolezní,
- b) najdemo neki izraziti simptom bolezní,
- c) močno sumimo, da gre za neko bolezen,

č) simptomi ustrezajo različnim boleznim.

6. Pri katerih bioloških dejavnikih boleznih njihov vdor v organizem imenujemo invazija?

- a) Bakterije
- b) Virusi
- c) Glivice
- č) Paraziti

7. Deficitarne bolezni so:

- a) Bolezni, pri katerih gre za motnjo v metabolizmu, presnovi.
- b) Bolezni, pri katerih gre za količinsko nezadostno prehrano.
- c) Bolezni, pri katerih gre za pomanjkanje posameznih esencialnih elementov.
- č) Bolezni, pri katerih gre za motnjo v prejetju hrane.

8. Če naredimo biopsijo:

- a) Pridobivamo tekočine iz telesnih votlin.
- b) Odvzamemo tkivo živi živali.
- c) Vbrizgamo v tkivo določen antigen.
- č) Z endoskopom ogledujemo notranjost telesa.

9. Za katere vrste simptom gre, če nam žival z obnašanjem izrazi svoje počutje?

- A) Objektivni simptom
- B) Subjektivni simptom
- C) Patognomoničen simptom
- Č) Kvalitativni simptom

10. Avtointoksikacija je:

- a) zastrupitev s hrano,
- b) zastrupitev z razkrojki odmirajočega tkiva,
- c) zastrupitev z organskimi strupi,
- č) zastrupitev z endogenimi strupi.

11. Patognomoničen simptom je:

- a) Simptom, ki nam kaže na točno določeno bolezen.
- b) Simptom, ki ga žival pokaže z svojim obnašanjem.
- c) Simptom, ki ga ugotavljamo z našimi čutili.
- č) Simptom, ki z našimi čutili ni viden.

12. Alimentarna intoksikacija je:

- a) zastrupitev s hrano,
- b) zastrupitev z razkrojki odmirajočega tkiva,
- c) zastrupitev z organskimi strupi,
- č) zastrupitev s prevelikimi količinami hormonov.

13. Kako imenujemo prisotnost in širjenje bakterij po krvi?

- A) generalizirana infekcija
- B) avtointoksikacija
- C) lokalna infekcija
- Č) sepsa

VII. Poišči notranje dejavnike bolezni!

SASFBNBDMIBNKONSTITUCIJAFLKDSGOFDBM
AKDSJFLJGJKADČHAJHOHGLAKJEHGLKČGFJK
ASFJKSALDIATEZAKJSFSJONJFDASOPEJRWFO
SASADKDODFKDOGSKLKFDSOIKJGFKJGJGOČE
JHKSAFJFDSLKGFLČKSJGFČČLSJKFSAKLJFDČO
AJKDODPORNOSTGHJDFKALSJČKGFDFSGHJOP
HJASDGFDUZKONDICIJAHGJSADLJHFDJKHFJH
SDKJHFSGJKLKGKLDLFRORSEOKFJKGKGKSSPOP
HJASDFJKHLFDSKJGFSLKGKLGKJGSFLKJSGKGSK
JKHFJKHSDFHJKGFHKDSFJHGFLHJGFLHJGFHJ
GJHFDSKJLHSHKHJGFDUSTRHGRUILHFREIUEUI
GHJDFSLJZRKUEJSFHDISPOZICIJAHJKFDSFHJČ

VIII. Prepoznaj pregledovalne metode na fotografijah!

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

IX. Če poiščеш prave sopomenke naslednjim besedam, bodo njihove začetnice tvorile ime ene od živalskih vrst!

pretrkavanje	-----
palpacija	-----
razpoznavna bolezn	-----
mikoze	-----
pripoved lastnika	-----
deficitarna prehrana	-----
osluškovanje	-----

2. REGRESIVNI PROCESI

I. Na črto vpiši manjkajoče trditve!

1. Pri povratnih ali reverzibilnih procesih je celica _____ , _____ .
2. Pri nepovratnih ali ireverzibilnih regresivnih procesih je celica _____ , _____ .
3. _____ je fiziološki proces, ki temelji na številnih med seboj povezanih biokemičnih reakcijah, ki se odvijajo v organizmu. Motnje v tem procesu, ki sprožijo okvare ali celo uničenje celic in tkiv pa imenujemo _____ .
4. Kadar je vnos vode v organizem večji kot njeno izločanje, govorimo o _____ . Kadar pa organizem izloči več vode, kot jo sprejme gre za _____ .
5. Razloga za splošno debelost sta: _____ , _____ .
6. Motnje v presnovi, ki sprožijo okvare ali celo uničenje celic in tkiv imenujemo _____ , lahko pa jih imenujemo tudi _____ .
7. Po smrti se truplo začne ohlajati, kar strokovno imenujemo _____ . Kri se začne stekati v nižje ležeča področja, kar imenujemo _____ .
8. Nekrotično tkivo predstavlja tujek za organizem, zato ga organizem želi odstraniti. To se lahko zgodi na več načinov:
 - a)
 - b)
 - c)
 - d)
 - e)
 - f)
 - g)
9. Pigmenti, ki se ustvarjajo v organizmu so _____ pigmenti, če pa ti prihajajo v organizem od zunaj, jih imenujemo _____ pigmenti.
10. Preobilno kopičenje maščob vodi v _____ ali v _____ . Pri _____ pa govorimo o zamaščenju organov.
11. Nekrotično tkivo se na površini telesa loči od zdravega z mejo, sestavljeno iz levkocitov, imenovano tudi _____ . Nekrotični del navadno odpade, ostane pa _____ , ki se kasneje lahko zapolni z vezivom.
12. _____ degeneracija je vzrok spremembam, ki jim pravimo arterioskleroza. degeneracija pa spremlja kronične vnetne procese, gnojna vnetja, tuberkulozo.

13. Če truplo razpada, ne da bi pri tem sodelovali mikroorganizmi, govorimo o _____.

_____, pa se pojavi takrat, ko se truplo nahaja v suhem in toplim okolju, v katerem izsuševanje prehiteva razvoj mikroorganizmov.

14. Kadar je vnos vode v organizem večji kot njeno izločanje, govorimo o _____, kadar pa organizem izloči več vode, kot jo sprejme, gre za _____.

II. Smiselno poveži oba stolpca! Ena črtica mora ostati prazna!

1.

A) holeoliti _____ črevesni kamni

B) sialoliti _____ sečni kamni

_____ žolčni kamni

C) uroliti _____ slinski kamni

2.

A) Gnitje trupla _____ pojavi se, kadar obilica vlage v okolju povzroči spremembe v maščevju

B) Maceracija _____ pojavi se tam, kjer izsuševanje prehiteva razvoj mikroorganizmov.

_____ Je razpadanje trupla brez prisotnosti mikroorganizmov.

C) Saponifikacija _____ Tkiva se začnejo razkrajati pod vplivom mikroorganizmov.

3.

A) Čir _____ nastane, ko nekrotični material prodre skozi kanal na površino.

B) Fistula _____ nekrotično tkivo obda vezivno tkivna ovojnica

_____ prazen prostor v organu, napolnjen z zrakom.

C) Kaverna _____ nastane, ko nekrotični del ločen z demarkacijsko linijo odpade.

4.

A) Hemoglobin _____ je rumenkasto do sive barve, najdemo ga v hematomu.

B) Hematoidin _____ je barvilo, ki daje mišicam rdečo barvo.

_____ je pigment, ki nastaja iz odmrlih eritrocitov

C) Hemosiderin _____ je glavna sestavina eritrocitov.

5.

A. **Nevrogena atrofija** _____ je posledica stradanja.

B. **Kompresijska atrofija** _____ je posledica poškodbe centralnega ali perifernega živčnega sistema.

_____ Se pojavlja v povezavi s kroničnimi boleznimi, ko organizem propada.

C. **Inanicijska atrofija** _____ je posledica dolgotrajnega pritiska na neko mesto.

III. Smiselno poveži oba stolpca tako, da na vsako črto vpišeš ustrezno črko!

1.

A) aktinična atrofija	_____ rak
B) komprsijska atrofija	_____ rentgenski žarki
C) inanicijska atrofija	_____ dolgotrajni pritisk
A) inaktivnostna atrofija	_____ poškodba živca
B) nevrogena atrofija	_____ stradanje
C) kehektična atrofija	_____ zmanjšana funkcija

2.

A) hipermelanoza	_____ starostni pigment se v večjih količinah pojavlja že v mladosti
B) hipomelanoza	_____ zmanjšana količina melanina
C) amelanoza	_____ albinizem
Č) heterohromazija	_____ lahko se pojavi po sončenju

3.

A) suha gangrena	_____ gangrena humida
B) vlažna gangrena	_____ gangrena emphisematosa
C) plinska gangrena	_____ gangrena sicca

4.

A) holeoliti	_____ kamni iz zasušenega blata
B) uroliti	_____ črevesni kamni
C) sialoliti	_____ žolčni kamni
Č) enteroliti	_____ sečni kamni
D) pankreoliti	_____ pankreasni kamni
E) koproliti	_____ slinski kamni

5.

- A) APLAZIJA _____ organ je nepravilno razvit
- B) DISPLAZIJA _____ organ je pravilno razvit, vendar premajhen
- C) HIPOPLAZIJA _____ stanje, ko nekega organa ni ali je povsem zakrnel.

IV. Na črto napiši ime regresivnega procesa, za katerega so značilne naslednje trditve!

Je stanje organizma, ko trajno prenehajo vse funkcije življenjsko pomembnih organov: osrednjega živčevja, srca in pljuč.

_____.

Je posledica stradanja. Najprej izgineva maščevje, potem se zmanjša mišičje, nato pa še skelet. Najmanj se pozna na srcu, pljučih in možganih.

_____.

Je hujša stopnja parenhimske degeneracije. Celice so zalite z vodo in pod mikroskopom so videti kot satje. Najpogosteje se pojavlja na jetrih.

_____.

Gre za zamaščenje organov (jeter, ledvic, srca) – govorimo o parenhimskem zamaščenju. Maščobe se lahko nabirajo tudi v stenah krvnih žil, kar vodi v arteriosklerozo.

_____.

Glikogen se fiziološko nabira v jetrih in skeletnih mišicah. V ledvicah, srčni muskulaturi in pankreasu ga najdemo v primeru motenj v presnovi ogljikovih hidratov.

_____.

Je posledica motenj v oroženevanju, ki je prepočasno in nepopolno. Nastane zaradi pomanjkanja cinka, lahko pa so zanj krivi presežki kalcija v krmi.

_____.

Take spremembe srečujemo pri novorojenih pujskih mater, ki jim je v prehrani med brejostjo primanjkovalo joda.

_____.

Proces se na zunaj kaže kot zmanjšanje organa, ki je lahko lažji, trši in včasih temnejši. Posledice se kažejo kot motnje v funkciji organa ali celega organskega sistema.

_____.

V. Napiši slovensko ustreznico!

ATROFIJA
DISPLAZIJA
PARAKERATOZA
HIPOGLIKEMIJA
ADIPOSITAS UNIVERSALIS
KALCIFIKACIJA
GANGRENA
FISTULA
MACERACIJA
HIPERGLIKEMIJA
SIALOLITI
IREVERZIBILEN
HETEROHROMAZIJA
HOLEOLITI
LIPOMATOSA
STEATOSA
ANTRAKOZA
FISTULA
ULCUS

VI. Obkroži črko pred pravilno trditvijo!

1. Mumifikacija je:

- a) izsušenost trupla,
- b) gnitje trupla,
- c) nastajanje mrliškega voska,
- č) razpadanje trupla brez sodelovanja mikroorganizmov.

2. Katera nekroza nastane zaradi prekinitve dotoka krvi v organe, ki so bogati z beljakovinami?

- A) Navadna nekroza
- B) Kolikvacijska nekroza
- C) Koagulacijska nekroza
- Č) Kazeozna nekroza

3. Kaj je lipofuscin?

- A) Rumenkastorjav pigment, ki ga imenujemo tudi pigment obrabe oz. staranja.
- B) Črn do rjav pigment, ki daje barvo koži, dlakam in očem.
- C) Rdeč pigment, ki daje barvo mišicam.
- Č) Rumen pigment, ki obarva sluznice.

4. Katera od spodnjih bolezni je povezana s hialinsko degeneracijo?

- A) Arterioskleroza
- B) Tuberkuloza
- C) Motnje v delovanju ščitnice
- Č) Paralitična mioglobinurija

5. Kaj je antrakoza?

- A) Odlaganje silikatov v pljuča.
- B) Obarvanje pljuč s premogovim prahom.
- C) Odlaganje železa v prebavilih.
- Č) Nabiranje azbesta v telesu.

6. Kolikvacijska nekroza se pojavi:

- a) v notranjih organih,
- b) v kosteh,
- c) v tkivih, ki so vlažna in sočna,
- č) v organih bogatih z beljakovinami.

7. Katero degeneracijo najdemo pri paralitični mioglobinuriji konj?

- A) Hialinsko
- B) Amiloidno
- C) Fibrinoidno
- D) Mukozno

8. Za katero atrofijo gre, ko je organ nepravilno razvit?

- A) Aplazijo
- B) Hiperplazijo
- C) Displazijo
- Č) Hipoplazijo

9. Katera vrsta nekroze se pojavi, če na tkivo delujejo snovi, ki ga fiksirajo?

- A) Koagulacijska nekroza
- B) Navadna nekroza
- C) Kazeozna nekroza
- Č) Kolikvacijska nekroza

10. Katera vrsta nekroze povzroči raztapljanje celic in tako omehčanje tkiva, ki postane mehko, kašasto in brez razpoznavne zgradbe?

- A) Koagulacijska nekroza
- B) Navadna nekroza
- C) Kazeozna nekroza
- Č) Kolikvacijska nekroza

11. Algor mortis je:

- a) mrtvaški krč,
- b) mrliški hlad,
- c) mrliška lisa,
- č) mrliška polt.

12. Katera vrsta nekroze je posledica slabše prekrvavitve in posledično slabše oskrbe tkiva s kisikom?

- A) Koagulacijska nekroza
- B) Navadna nekroza
- C) Gangrena
- Č) Decubitis

13. Če je oroženevanje prepočasno in nepopolno govorimo o:

- a) hiperkeratozi,
- b) parakeratozi,
- c) hipokeratoza,
- č) heterokeratozi.

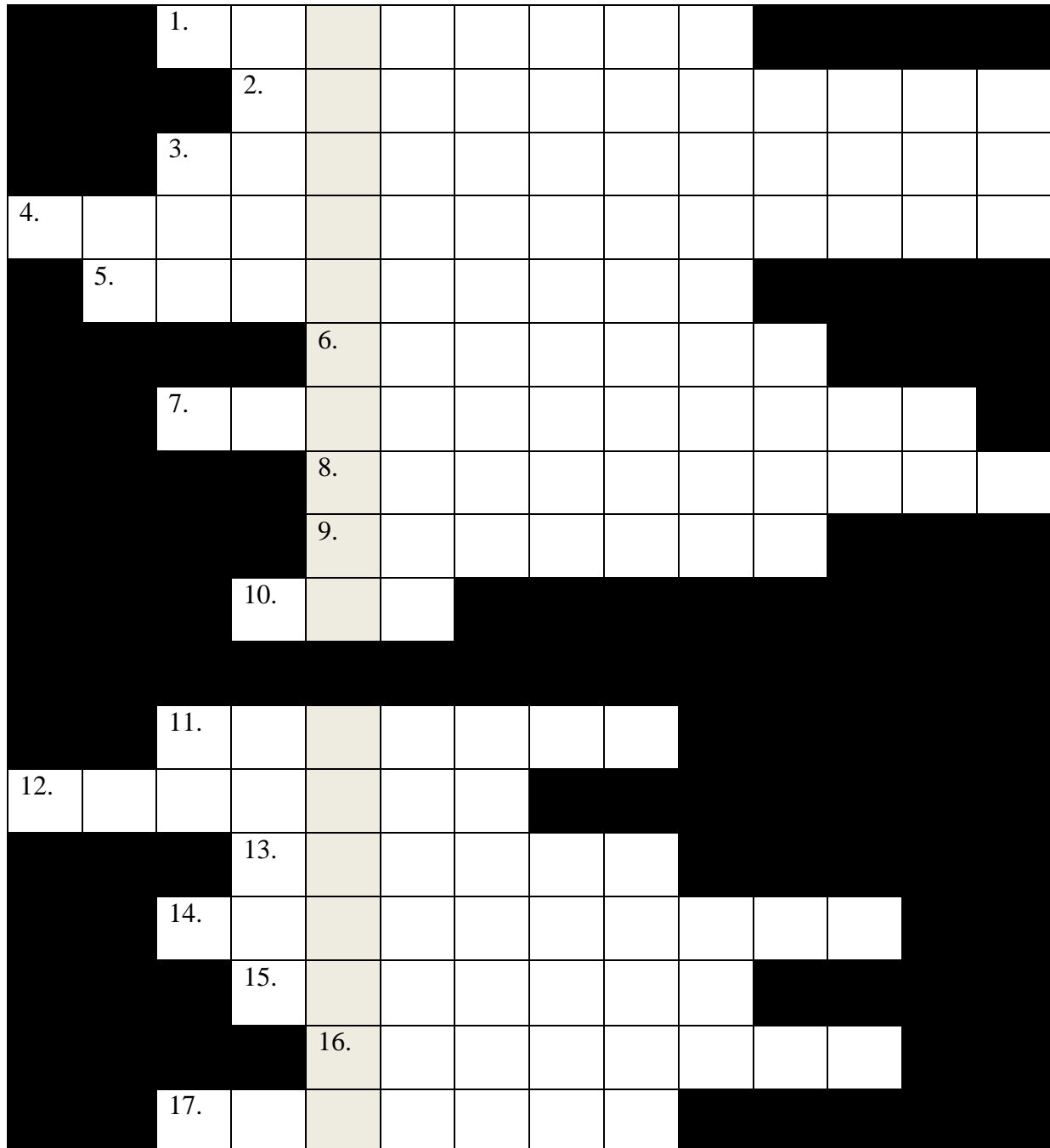
14. Za vlažno gangreno gre:

- a) ko se na odmrlo tkivo naselijo gnilobne bakterije,
- b) ko se na odmrlo tkivo naselijo bakterije, ki proizvajajo plin,
- c) ko se tkivo izsuši zaradi izhlapevanja tekočine,
- č) ko se iz odmrlega tkiva izceja tekočina,

15. Pri kazeozni nekrozi:

- a) se spremeni tkivo v trdo rumenkasto maso,
- b) se na odmrlo tkivo naselijo bakterij,
- c) na tkivo delujejo snovi, ki ga fiksirajo,
- č) gre za raztapljanje celic in tako za mehčanje tkiva.

VII. Reši križanko!

1. Zmanjšanje velikosti celice, tkiva ali organa imenujemo?
2. Ko organizem izloči preveč vode, govorimo o _____.
3. Ko se fibrinoid nalaga v stene krvnih žil, govorimo o fibrinozni _____.
4. Kadar je vnos vode v organizem večji, kot njeno izločanje, govorimo o _____.
5. Žolčne kamne imenujemo tudi _____.
6. Preobilno kopičenje maščob vodi v _____debelost.
7. Kadar ne poznamo vzroka za nastanek poapnevanja govorimo o _____ poapnevanju.
8. Med katere od dejavnikov nekroz sodi motnja v cirkulaciji?

9. Odmiranje celic pri živem organizmu imenujemo _____.
10. Ko nekrotičen del, ločen z demarkacijsko linijo, odpade na njegovem mestu ostane_____.
11. Nekrotično tkivo lahko obda vezivno tkivna ovojnica ali _____.
12. V organih z izvodili se nekrotični material lahko odtrga in izloči skozi izvodila. V organu nastane prazen prostor, ki ga napolni zrak, kar imenujemo _____.
13. Poznamo tri neposredne, končne vzroke smrti, ki jih imenujemo atrijska _____.
14. Razpadanje trupla, ne da bi sodelovali mikroorganizmi imenujemo _____.
15. Barvilo, ki daje barvo koži, dlaki in očem imenujemo _____.
16. Če delci železa vderejo v telo preko dihal, prebavil in kože govorimo o _____.
17. Ko se na odmrlo tkivo naselijo bakterije, ki proizvajajo plin govorimo o _____ gangreni.

3. PROGRESIVNI PROCESI

I. Na črto vpiši manjkajoče dele besedila!

1. Proces odstranitve mrtve mase imenujemo _____. Najenostavnejši način te odstranitve imenujemo _____.
2. V fazi _____ epitelij prerašča granulacijsko tkivo, ki je že zapolnilo defekt. Proces _____ pa pomeni krčenje veznega tkiva.
3. Pogoji za celjenje »per primam« so:
_____,
_____,
_____.
4. _____ je umetni poseg kirurga, ki del zdravega tkiva prenese na mesto poškodbe. Če sta darovalec in prejemnik tkiva genetsko identična, govorimo o _____.
5. Ekspanzivna rast je značilna za _____ novotvorbe, infiltrativna rasta pa za _____ novotvorbe.
6. Povečanje nekega organa zaradi povečanja števila celic imenujemo _____, povečanje organa zaradi povečanja celic pa imenujemo _____.
7. Ko se poškodovano oz. odmrlo tkivo nadomesti s tkivom, ki morfološko in funkcionalno ustreza prvotnemu tkivu, govorimo o _____. Ko pa se defekt nadomesti s tkivom, ki ni enako prvotnemu, govorimo o _____.
8. Maligne novotvorbe rastejo _____, zanje je značilna _____ rast. Benigne novotvorbe rastejo _____, zanje je značilna _____ rast.
9. V fazi _____ epitelij prerašča granulacijsko tkivo, proces cikatrizacije pa pomeni _____.

II. Smiselno poveži oba stolpca! Ena črtica mora ostati prazna!

1.

A) limfom _____novotvorba epitelnega tkiva

B) osteosarcoma _____novotvorba mišičnega tkiva

C) karcinom _____novotvorba kostnega tkiva

_____novotvorba hematopoetskega tkiva

2.

A) vnetna hipertrofija _____draženje tkiva povzroča njegovo zadebelitev

B) hormonalna hipertrofija _____zdrav del organa prevzame funkcijo prizadetega dela

C) kompenzacijska hipertrofija _____je posledica povečane dejavnosti organa.

_____povečanje mlečne žleze med brejostjo

III. Na črto napiši strokovne izraze za naslednje trditve.

Za ta proces je značilno nastajanje granulacijskega tkiva, ki rešuje defekt.

_____.

V tej fazi celjenja rane gre za izločanje tkivne tekočine. Njen namen je izpiranje oz. mehanično čiščenje rane .

_____.

Je umetni poseg kirurga, ki del zdravega tkiva prenese na mesto poškodbe.

_____.

Sodijo v skupino progresivnih procesov samo zaradi procesa rasti celic, vendar ne z namenom sanacije neke poškodbe.

_____.

IV. Smiselno povežite oba stolpca tako, da na vsako črto vpišete ustrezno črko.

1.

A) melanosarcoma	_____	benigna novotvorba mišičnega tkiva
B) myoma	_____	benigna novotvorba iz maščobnih celic
C) osteoma	_____	maligna novotvorba opornega tkiva
Č) fibrosarcoma	_____	maligna novotvorba pigmentnega tkiva
D) lipoma	_____	maligna novotvorba epitelnega tkiva
E) karcinom	_____	benigna novotvorba kostnega tkiva

2.

A) melanoma	_____	maligna novotvorba mišičnega tkiva
B) myosarcoma	_____	benigna novotvorba živčnega tkiva
C) osteoma	_____	maligna novotvorba opornega tkiva
Č) fibrosarcoma	_____	benigna novotvorba pigmentnega tkiva
D) gliom	_____	maligna novotvorba epitelnega tkiva
E) karcinom	_____	benigna novotvorba kostnega tkiva

V. Napiši slovensko ustreznico!

PSEVDOHIPETROFIJA
METAPLAZIJA
IMPLANTACIJA
FAZA DEMARKACIJE
INFILTRATIVNA RAST
LIPOM
IMPLANTACIJA
HIPERPLAZIJA
AKOMODACIJA
DETRITUS
PURIFIKACIJA
KOMODACIJA

VI. Obkroži črko pred pravilno trditvijo!

1. Detritus je:

- a) eksudat iz rane, bogat z levkociti skupaj z nekrotičnim tkivom;
- b) skupek fibrinogena, ki na rani naredi fibrinsko prevleko;
- c) tkivo sestavljeno iz kapilar, prepletено z veznim tkivom;
- č) strdek krvi v žili.

2. V kateri fazi celjenja rane gre za ločitev uničenega tkiva od zdravega?

- A) V fazi eksudacije.
- B) V fazi fagocitoze.
- C) V fazi demarkacije.
- Č) V fazi cikatrizacije.

3. O izologni transplantaciji govorimo, ko:

- a) presajamo tkiva med živalmi različne vrste;
- b) presajamo tkiva med živalmi iste vrste;
- c) presajamo tkiva iz enega mesta na drugega pri istem organizmu;;
- č) presajamo tkiva med osebki, ki so genetsko identični.

4. Katera od naštetih novotvorb je benigna?

- A) Karcinom
- B) Malanom
- C) Fibrosarcom
- Č) Hemangiosarkom

5. Pri kateri vrsti transplantacije gre za presajanje tkiv med živalmi iste vrste?

- A) Heterotransplantacija
- B) Avtotransplantacija
- C) Homotransplantacija
- Č) Avtotransplantacija

6. Rana zarašča per primam kadar:

- a) je rana sterilna,
- b) je omogočena imobilizacija rane,
- c) so ravne stene in robovi,
- č) je bilo moteno primarno zaraščanje.

7. Detritus je:

- a) nekrotično tkivo in eksudat v rani,
- b) granulacijsko tkivo v rani,
- c) vezno tkivo v rani,
- č) bakterije, tujki v rani.

8. Benigna novotvorba iz hematopoetskega tkiva se imenuje:

- a) limfoma,
- b) liposarcoma,
- c) limfangiosarcoma,
- č) limfosarcoma.

9. Kaj je metaplazija:

- a) ireverzibilna sprememba, pri kateri se neka vrsta celic nadomesti z vezivom;
- b) reverzibilna sprememba, pri kateri se celice povečajo;
- c) reverzibilna sprememba, pri kateri se neka vrsta celic nadomesti z drugo;
- d) ireverzibilna sprememba, pri kateri se celice nekega tkiva spremenijo v vezivno tkivo.

10. Maligna novotvorba iz hematopoetskega tkiva se imenuje:

- a) limfoma,
- b) liposarcoma,
- c) limfangiosarcoma,
- č) limfosarcoma.

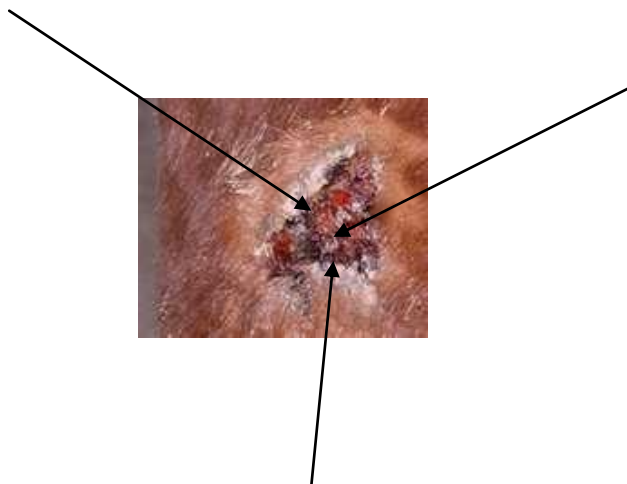
VII. Odgovori na vprašanja, ki se nanašajo na spodnje slike!

Slika 6

Kateri progresivni proces je prikazan na zgornji sliki?

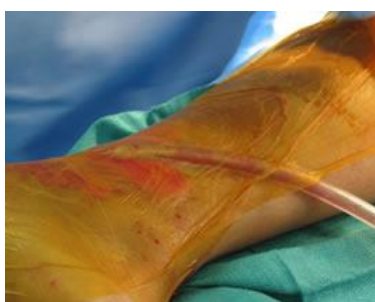
Za kateri način celjenja rane gre in kaj je zanj značilno?

Slika 7

Na zgornji sliki označi dele rane!

Katera faza celjenja rane je prikazana na zgornji sliki?

Slika 8

Za kaj služi cevka na zgornji sliki?

Slika 9

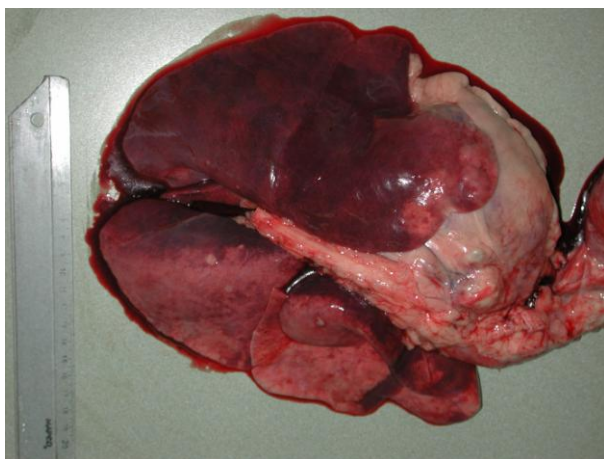
Slika 10

Slika 11

Katera vrsta ran so prikazana na zgornjih slikah?

Za kakšen proces na pljučih gre na naslednji sliki?

Slika 12

Kaj je narobe z kužkoma na spodnjih dveh slikah?

Slika 13

Slika 14

4. MOTNJE V KRVNEM OBTOKU

I. Na črto vpiši manjkajoče trditve!

1. Pri kroženju krvi ima glavno vlogo _____, ki potiska kri v _____.
2. Strjeno maso krvi v žili živega organizma imenujemo _____, strdek krvi, ki nastaja zunaj krvnih žil pa imenujemo _____.
3. Posledice embolije so odvisne od :
_____,
_____,
_____.
4. Če je kri, ki se izliva iz žile svetlo rdeče barve in iz rane teče v curku govorimo o _____. Kadar pa je kri temnejše rdeče barve in enakomerno teče iz rane, gre za _____.
5. _____ je lokalna motnja v krvnem obtoku, ki se kaže v popolni zaustavitvi cirkulacije. _____ pa pomeni nepopoln zastoj krvi in je običajno reverzibilna motnja.
6. _____ je splošna motnja v krvnem obtoku, ki lahko vodi v smrt. Strokovno ga imenujemo tudi _____.
7. Ko kri v organu zastaja in ne odteka, naprej govorimo o _____, Ko pa v organ priteka preveč krvi, govorimo o _____.
8. _____ trombi nastanejo v žilah s hitrim pretokom krvi _____, pa nastanejo v žilah s počasnim pretokom krvi.

II. Smiselno poveži oba stolpca! Ena črtica mora ostati prazna!

1.

A) epistaksa _____ krvavitev iz tankega črevesa

B) mealena _____ krvavitev iz nosu

C) hematurija _____ krvavitev iz sečnih organov

_____ krvavitev iz želodca

2.

A) **petehije** _____ pikčaste krvavitve po sluznicah in seroznih opnah

B) **hematom** _____ pikčaste krvavitve po koži

_____ krvni podlivi

C) **ekhimoze** _____ nabiranje krvi v novo nastali votlini med tkivom

3.

A) **hemotoraks** _____ kri teče v trebušno votlino

B) **melena** _____ krvavitev iz tankega črevesja

_____ kri v urinu

C) **hematurija** _____ kri teče v prsno votlino

III. Na črto napiši strokovne izraze za naslednje trditve!

O njem govorimo, ko je prekinjen pretok v arteriji, ki oskrbuje cel organ.

_____.

Nastane kot posledica prekomernega razpadanja oz razgradnje eritrocitov.

_____.

Do nje pride, ko kri v organu zastaja in ne odteka naprej.

_____.

Osnovni simptomi tega pojava so apatičnost, živali se hitro utrudijo, povečana je funkcija srca, dihanje je hitrejše in oteženo, sluznice pa so blede.

_____.

Je motnja v krvnem obtoku, pri kateri odpoveduje krvni obtok, kar vodi v smrt.

_____.

IV. Napiši slovenske ustreznice!

HAEMORRHAGIA PER DIAPEDESIN
KOAGULUM
HIPOPLASTIČNA ANEMIJA
TROMBOMALACIJA
KOLAPS
MAŠČOBNA EMBOLIJA
KONGLUTINACIJSKI TROMBI
INFARKT
SPASTIČNA ISHEMIJA
METRORRHAGIA
SUGILLATI
HAEMOPTOE
PERISTAZA
KOAGULUM
OBTURACIJA

V. Obkroži črko pred pravilno trditvijo!

1. Ko se novotvorbe širijo po kanalih (bronhialni sistem, izločala iz ledvic in sečnega mehurja) govorimo o:

- a) hamatogenem metastaziranju,
- b) intrakanikularno metastaziranje,
- c) implantacijsko metastaziranje,
- č) kontaktno metastaziranje.

2. Petehije so:

- a) pikčaste krvavitve po koži,
- b) pikčaste krvavitve po sluznicah,
- c) pikčaste krvavitve po seroznih opnah,
- č) pikčaste krvavitve po notranjih organih.

3. Spastična ishemija nastane zaradi:

- a) zoženja in zaprtja arterij zaradi pritiska od zunaj,
- b) zamašitve arterije zaradi strdka krvi,
- c) spremembe v steni arterije,
- č) krča arterije.

4. Kdaj po trombozi pride do embolije in piemije?

- A) Po organizaciji tromba.
- B) Po septičnem zmeščanju tromba.
- C) Po trombomalaciji.
- Č) Po zasušitvi tromba.

5. Haemotorax je:

- a) krvavitev v trebuh,
- b) krvavitev v maternico,
- c) krvavitev v prsno votlino,
- č) krvavitev v črevesje.

6. O aktivni hiperemiji govorimo, ko:

- a) v organ priteka več krvi,
- b) v organ priteka manj krvi,
- c) kri ne odteka iz organa,
- č) kri prekomerno odteka iz organa.

7. Do septičnega zmeščanja tromba pride, ko:

- a) v tromb vrašča granulacijsko tkivo, ki se kasneje spremeni v vezno tkivo;
- b) se iz tromba iztisne voda in tromb se izsuši;
- c) bakterije povzročijo, da tromb razpade na manjše dele in ti potujejo naprej;
- č) proteolitični encimi iz levkocitov povzročijo zmeščanje in razpadanje tromba.

8. Katera vrsta anemije je posledica prekomerne razgradnje eritrocitov?

- A) Hemolitična anemija
- B) Hipoplastična anemija
- C) Nutritivna anemija
- Č) Posthemoragična anemija

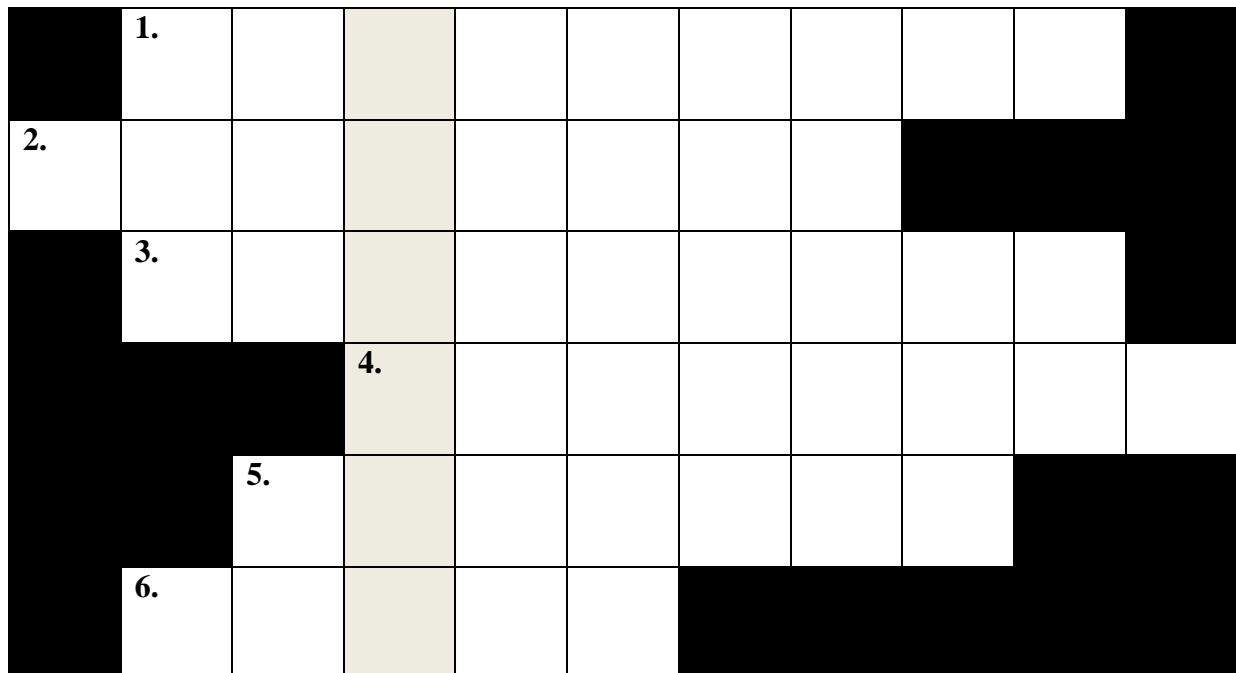
9. Kako imenujemo infarkt, ki nastane kot posledica zamašitve terminalne arterije?

- A) Hemoragični infarkt
- B) Totalni infarkt
- C) Srčni infarkt
- Č) Totalni infarkt

10. Katera vrsta anemije je posledica motene tvorbe eritrocitov v kostnem mozgu?

- A) Hemolitična anemija
- B) Hipoplastična anemija
- C) Nutritivna anemija
- Č) Posthemoragična anemija

VI. Reši križanko! V označenih poljih boš dobil ime naše šolske kobile.

1. Kako imenujemo nepopoln zastoj krvi v žilah?
2. Kako imenujemo zamašitev krvne žile s tujkom, ki potuje po krvnih žilah z enega mesta organizma na drugo.
3. Kako imenujemo prenos materiala iz enega mesta na drugo.
4. Kako imenujemo zmanjšano količino krvi v tkivu ali nekem organu, ki je posledica zmanjšanega dotoka krvi?
5. S katerim izrazom označujemo zmanjšano skupno količino krvi v organizmu in tudi spremembe v kakovosti krvi?
6. Kako imenujemo lokalno motnjo v krvnem obtoku, ki se kaže v popolni zaustavitvi cirkulacije.

VI. V kvadratu črk poišči različne vrste krvavitev!

BDCJASNJKFKFKMEPISTAKSA
MELENALČSBAKFČLDSFSGFK
GHAGJOKLSOKODJIOHJKSKUS
HASEUHEMATOMBOURASLDRE
REDRUOPSRFUJFGAROLDETAP
CUTDRPETEHIJEDES RVUNTRA
GASTRORAGIJAZHEMOTORAX
DASGJERZUOPSEZRZADSETZE
FERVIBICERZUOPSRTGEVDUZ
METRORAGIJAERUDEOPSADER
DERZUIOPHEMOPTOJA DETUO
EKHIMOZEDETUFRAPDEGTUS
GTROHGFHEMATURIJADFRAS
HEMARTROSISDERTUJGDERTA
LEROSETUHEMOPTOJADERZGB

VII. Ali so navedene trditve pravilne?

Hipoplastična anemija je posledica zmanjšane ali motene tvorbe eritrocitov v kostnem mozgu.	DA	NE
Tromboza pomeni strjevanje krvi v žilah ali srcu živega organizma.	DA	NE
Beli trombi nastajajo v venah.	DA	NE
Vzroki za nastanek šoka so povezani predvsem z delovanjem ledvic.	DA	NE
Ishemični infarkt nastane kot posledica zamažitve terminalne arterije	DA	NE

5. MOTNJE V OBTOKU TKIVNE TEKOČINE, VNETJE

I. Na črto vpiši manjkajoče trditve!

1. Izhajanje tekočine iz kapilar imenujemo _____, vračanje tkivne tekočine nazaj v kapilare pa _____.
2. _____ je fiziološki pojav, ki se kaže kot oteklina vimena. Pojavlja se _____ in traja _____.
3. Izid vnetja je lahko popolno okrevanje ali _____, če pa so bile poškodbe hujše pride do nepopolnega okrevanja ali _____.
4. Kadar se poveča količina tekočine v tkivu govorimo o _____, ko pa se poveča količina tekočine v telesnih votlinah, govorimo o _____.
5. Razpadli produkti vnetja se resorbirajo in dražijo center za termoregulacijo, posledica tega je _____. Pri pregledu krvi ugotovimo povečano število levkocitov, kar imenujemo _____.
6. Najbolje zaželen izid vnetja je popolno okrevanje, pri katerem gre za popravilo nastale poškodbe s procesom _____. Če so bile poškodbe hujše, pa opazimo proces _____.
7. Onkotski kapilarni tlak je tlak, za katerega so odgovorne oz. ga vzdržujejo _____. Skrbi tudi za uravnavanje _____.
8. _____ edem je pogosto posledica vdihavanja strupov, onesnaženega zraka in prahu. _____ edem pa je posledica povečanega hidrostatskega tlaka v venskem delu kapilar.
9. Vnetje vedno spremljajo tipični simptomi. _____ je posledica hiperemije na prizadetem področju, _____ pa je posledica pritiska na živčne končiče, ki ga povzroča poškodovano tkivo.
10. Ko se poveča količina tekočine v tkivu, govorimo o _____.
11. Vzroki za njegov nastanek so:
 - 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
12. Posledice so odvisne od mesta in vzroka za nastanek in so lahko:
 - 1.
 - 2.
 - 3.

13. HIDROPS pomeni _____.

14. Ločimo:

hydropericardium ali _____.

hydrotorax ali _____.

hydrops ascites ali _____.

hydrocephalus ali _____.

hydrartosis ali _____.

15. Vsako vnetje spremljajo tri vrste sprememb.

_____ pomeni poškodbo tkiva, pojav različnih regresivnih procesov.

_____ se kaže z izhajanjem tekočine, krvnih celic in beljakovin iz krvnih žil.

_____ se kaže z brstenjem makrofagno – fagocitnega sistema.

16. Kako imenujemo vnetje:

osrčnika _____.

žrela in tonzil _____.

črevesja _____.

pljuč _____.

II. Smiselno poveži oba stolpca! Ena črtica mora ostati prazna!

1.

A) akutno vnetje _____ prehod med dvema vrstama vnetja

B) perakutno vnetje _____ traja dlje časa, zanj je značilna proliferacija

C) subakutno vnetje _____ lahko se pojavi smrt, preden se razvijejo simptomi

_____ pojavi se hitro, nenadoma in traja krajši čas

2.

A) gastritis _____ vnetje maternice

B) perikarditis _____ vnetje črevesja

_____ vnetje osrčnika

C) metritis _____ vnetje želodca

III. Na črto napiši strokovne izraze (termine) za naslednje trditve!

Zanje so značilne tipične morfološke spremembe, značilni pa sta tudi klinična in histološka slika.

_____.

Pojavlja se v začetni fazi vnetja (eksudacija). Takrat se sproščajo številne substance, ki povečujejo prepustnost stene kapilar.

_____.

Je tlak, za katerega so odgovorne oz. ga vzdržujejo beljakovine. Enak je v arterijskem in venskem delu kapilar, skrbi pa tudi za uravnavanje resorpcije.

_____.

To vnetje se pojavi hitro in traja krajši čas. Simptomi so močno izraženi. Značilna je močna vaskularna reakcija.

_____.

IV. Smiselno povežite oba stolpca tako, da na vsako črto vpišete ustrezno črko.

1.

A) empiem	_____	poškodba tkiva
B) absces	_____	nabiranje gnoja v telesnih votlinah
C) edem	_____	kanal, ki nastaja pri gnojnem procesu
Č) pneumonija	_____	omejeno gnojno vnetje
D) fistula	_____	nabiranje tekočine v tkivu
E) alteracija	_____	pljučnica

2.

A) humoralna obramba	_____	limfociti B
B) celična obramba	_____	limfociti T

3.

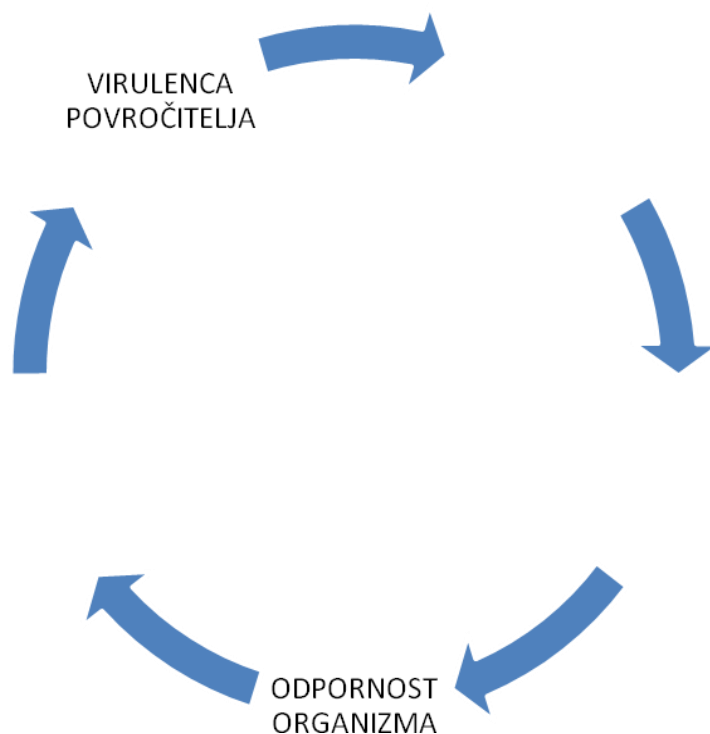
A) pridobljena ali umetna imunost	_____	ko organizem preboli bolezen
B) prirojena ali naravna imunost	_____	posledica vakcinacije

4.

aktivna imunost _____ imunski sistem tvori protitelesa

pasivna imunost _____ mladič dobi protitelesa z kolostrumom

V. Dopolni kužni krog!

Slika 15

VI. Napiši slovenske ustreznice!

HIPOPROTEINEMIJA
HIDROPS
MEDIATORJI VNETJA
ALTERACIJA
GASTRITIS
FLEGMONA
KATAR
ABSCES
DOLOR
PNEUMONIJA
TRANSUDACIJA
LEVKOCITOZA
FLEGMONA
FUNCTIO LAESA
HYDROCEPHALUS
FEBRA
EMPIEM

VII. Obkroži črko pred pravilno trditvijo!

1. Flegmona je:

- a) nabiranje gnoja v telesnih votlinah,
- b) ognjeno področje ostro ločeno od okolice,
- c) neomejeno difuzno gnojenje,
- č) nabiranje gnoja v telesnih izvodilih.

2. O latentnem vnetju govorimo, ko:

- a) na zunaj ne vidimo nobenih sprememb;
- b) se spremembe zelo hitro pojavijo in tudi hitro izginejo;
- c) vnetje traja dalj časa;
- č) simptomi nimajo časa, da bi se razvili.

3. Za katero vnetje gre, ko so v eksudatu eritrociti?

- A) Serozno vnetje
- B) Purulentno vnetje
- C) Fibrinozno vnetje
- Č) Hemoragično vnetje

4. Pri metritisu gre za:

- a) vnetje črevesa,
- b) vnetje sečnega mehurja,
- c) vnetje maternice,
- č) vnetje trebušne slinavke.

5. Angina je:

- a) vnetje pljuč,
- b) vnetje popljučnice,
- c) vnetje nosne sluznice,
- č) vnetje žrela in tonzil.

6. Kahektični edem:

- a) je posledica povečanega hidrostatskega tlak v venskem delu kapilar;
- b) je posledica delovanja različnih strupov;
- c) nastane kot posledica alergične reakcije organizma.
- č) nastane pri dolgotrajnem stradanju in izčrpanosti.

7. Kateri od naštetih ni fizikalni dejavnik vnetja?

- A) Pritisk
- B) Kislina
- C) Sevanje
- Č) Električna

8. Pri katerih spodaj naštetih simptomih gre za akutno vnetje?

- A) Hudo vnetje vimena z laboratorijsko zelo spremenjenim mlekom, ki traja krajši čas.
- B) Vnetje vimena, ki se poleže in od časa do časa zopet izbruhne.
- C) To obliko vnetja vimena lahko ugotovimo le z laboratorijskimi preiskavami.
- Č) Izredno hudo vnetje vimena z zelo spremenjenim splošnim stanjem živali.

9. Katera vrsta edema nastane, ko po kapilarah prehajajo tudi eritrociti?

- A) Vnetni edem
- B) Pljučni edem
- C) Kahektični edem
- Č) Hemoragični edem

10. Katere od spodaj naštetih trditev predstavljajo LATENTNO VNETJE?

- A) Zanj je značilna močna vaskularna reakcija (hipoeremija, eksudacija).
- B) Organizem se je srečal s povzročiteljem in aktiviral njegov obrambni mehanizem, značilni simptomi bolezni pa se niso pojavili.
- C) Večinoma se razvije iz akutnega eksudativnega vnetja, lahko pa je tudi samostojno.
- D) Simptomi nimajo časa, da bi se razvili.

11. Miometritis je:

- a) Vnetje mišične plasti maternice,
- b) Vnetje zunanje opne maternice,
- c) Vnetje notranje plasti maternice,
- č) Vnetje opne maternice.

12. Kaj je transudat?

- A) Tekočina z višjo gostoto, z veliko beljakovinami in celicami, je motna in lahko koagulira.
- B) Tekočina, ki zastaja v tkivu, ki je zato nabreklo, blede in značilne testaste konzistence.
- C) Je bistra, brezbarvna tekočina z nizko relativno gostoto, ki vsebuje zelo malo beljakovin in celičnih elementov.
- Č) Je tekočina, ki vsebuje veliko beljakovin, levkocitov in eritrocitov, včasih pa tudi fibrinogen.

13. Za katero vrsto vnetja gre, če v kratkem času pogine večje število živali, ne da bi bili izraženi simptomi bolezni?

- A) Akutno vnetje
- B) Perakutno vnetje
- C) Kronično vnetje
- Č) Latentno vnetje

6. KUŽNE BOLEZNI

I. Na črto vpiši manjkajoče dele besedila!

1. Kužne bolezni povzročajo _____, ki jih imenujemo tudi _____ bolezni, organizem na katerega se naselijo pa imenujemo _____.
2. O _____ govorimo, ko se bolezen pojavlja stalno na nekem območju, vendar v manjšem obsegu.
3. _____ je organizmu lastna snov, ki sproži imunski odgovor. Te bolezni imenujemo _____.
4. Če pri okužbi opazimo značilne, tipične spremembe govorimo o _____, če pa opazimo spremembe, ki bi jih lahko povzročili različni mikroorganizmi, govorimo o _____.
5. Preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje kužnih bolezni določa _____.
6. Rezistenca predstavlja _____ obrambni sistem, imunski sistem pa _____ obrambni sistem.
7. Ko govorimo o _____ okužbi, imamo v mislih prenos patogenih mikroorganizmov z bolne živali na zdravo, _____ okužba pa pomeni prenos mikroorganizmov s pomočjo nekega vmesnega dejavnika.
8. _____ pomeni nenehno gibanje črevesja, ki potiska mikrobe naprej in jim onemogoča naselitev, _____ pomeni pa pomembni obrambni sistem v črevesju. V urogenitalnih organih pa je obrambni mehanizem _____ izvodil z urinom.
9. Pojavljanje kužnih bolezni je zelo različno:
_____ : bolezni se pojavljajo redko in posamično;
_____ : bolezen se pojavlja stalno na nekem območju, vendar v manjšem obsegu.
_____ : bolezen se pojavlja v večjem obsegu in vse kaže, da se bo širila.
_____ : bolezen se širi naglo na širša območja, lahko zajame več držav, tudi kontinentov.

II. Smiselno poveži oba stolpca! Ena črtica mora ostati prazna!

1.

A) Ig G _____ se pojavljajo pri parazitarnih invazijah

B) Ig A _____ so največji in se pojavijo prvi

_____ se sintetizirajo v limfatičnem tkivu črevesja

C) Ig M _____ prehajajo skozi placento

2.

A) nevtrofilci _____ celice pomagalke

B) monociti _____ mikrofagi

C) limfociti B _____ makrofagi

_____ imunoglobulini

3.

A) enzootija _____ Bolezen se pojavlja v večjem obsegu in vse kaže, da se bo širila.

B) epizootija _____ Bolezen se pojavlja redko in posamično.

_____ Bolezen se pojavlja stalno na nekem območju, vendar v manjšem obsegu.

C) panzootija _____ Bolezen se širi naglo na širša območja, lahko zajame več držav, tudi kontinentov.

III. Na črto napiši strokovne izraze za naslednje trditve!

Je vsaka snov, ki je v organizmu sposobna izzvati imunski odgovor.

_____.

Nenehno gibanje črevesja, ki potiska mikrobe naprej in jim onemogoča naselitev.

_____.

Za to preiskavo uporabljamo krvni serum, včasih pa tudi druge telesne tekočine ali del tkiva.

IV. Smiselno povežite oba stolpca tako, da na vsako črto vpišete ustrezno črko.

1.

A) Limfociti B	_____	protitelesa
B) Limfociti T	_____	mikrofagi
C) Monociti	_____	makrofagi
Č) Plazmatke	_____	humoralna imunost
D) Nevtrofilci	_____	celična imunost
E) Eritrociti	_____	prenos kisika

2.

A) Humoralna obramba	_____	imunski sistem sam tvori protitelesa
B) Celična obramba	_____	sloni na limfocitih T
C) Prirojena imunost	_____	je posledica vakcinacije
Č) Pridobljena imunost	_____	sloni na limfocitih B
D) Aktivna imunost	_____	mladič dobi protitelesa z kolostrumom
E) Pasivna imunost	_____	organizem pridobi, ko preboli neko bolezen

V. Pripiši slovenske ustreznice!

REKONVALESCENCA
IMUNOGLOBULINI
INKUBACIJA
TOLEROGENOST
BAZOFILCI

AVTOANTIGEN
PLAZMATKE
PASIVNA IMUNOST
SEOLOŠKE PREISKAVE
PANZOOTIJA
REZISTENCA

VI. Obkroži črko pred pravilno trditvijo!

1. Limfociti B predstavljajo:

- a) celično imunost,
- b) humoralno imunost.

2. Imunogenost anigena pomeni:

- a) toleranco organizma na antigen,
- b) specifično reakcijo s protitelesi,
- c) imunsko neodzivnost,
- č) spodbujanje nastanka protiteles.

3. O aktivni imunosti govorimo:

- a) ko imunski sistem organizma tvori protitelesa;
- b) ko živali apliciramo velike odmerke protiteles.

4. Inhibicija hemaglutinacije je:

- a) patohistološka preiskava,
- b) preiskava ob raztelesenju živali,
- c) seruloška preiskava,
- č) preiskava iztrebkov.

5. Katera od naštetih celic ni granulocit?

- A) Monocit
- B) Nevtrofilec
- C) Bazofilec
- Č) Eozinofilec

6. Med katere preiskave sodi encimsko imunski test?

- A) Patohistološke preiskave
- B) Koprološke preiskave
- C) Serološke preiskave
- Č) Preiskave urina

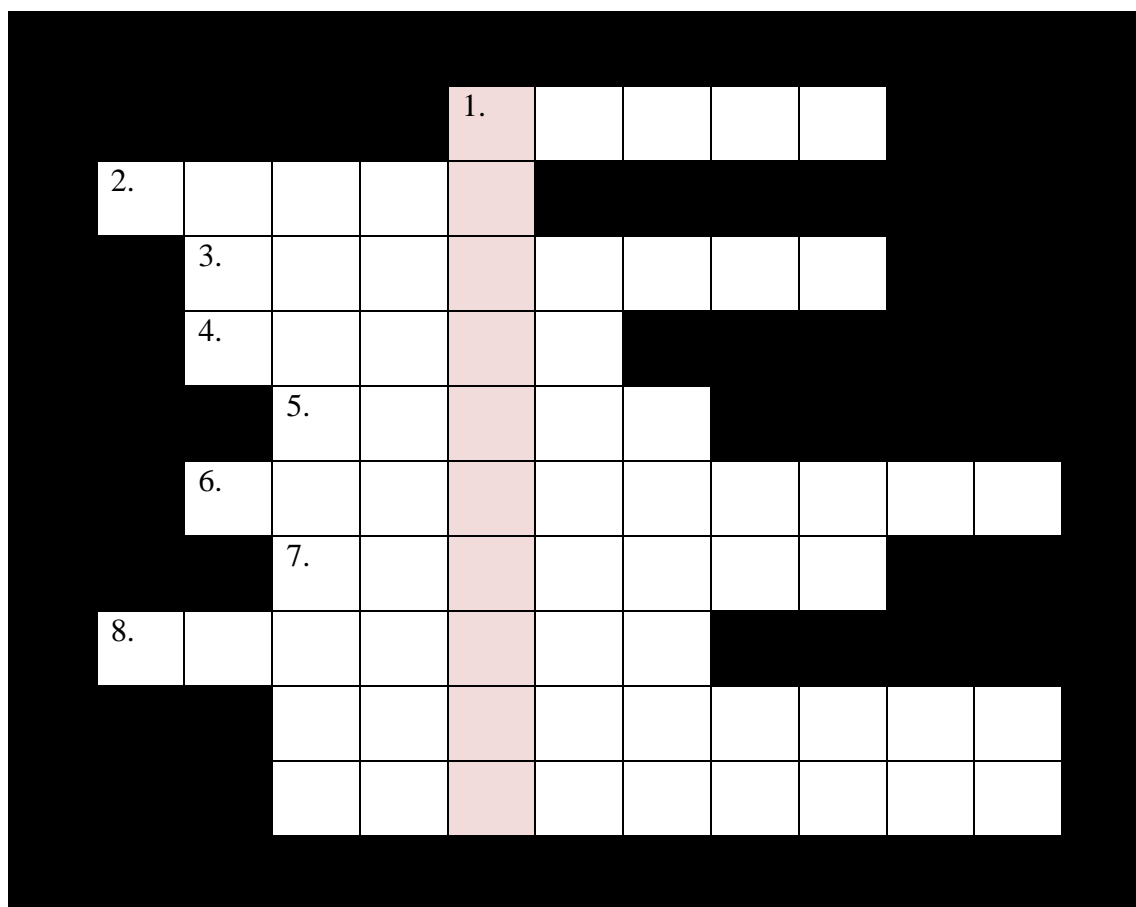
7. Katera protitelesa prehajajo v kolostrum in skozi placentarno bariero?

- A) Ig A
- B) Ig E
- C) Ig G
- Č) Ig M

8. Katera protitelesa sodelujejo pri parazitarnih invazijah?

- A) Ig A
- B) Ig E
- C) Ig G
- Č) Ig

VII. Reši križanko!

1. vročina
2. encimsko-imunski test
3. neomejeno difuzno gnojenje
4. novotvorba
5. ognojek
6. prirojena obramba organizma
7. vsaka organizmu tuja snov
8. nabiranje tekočine v telesnih votlinah
9. bolezen se pojavlja stalno na nekem območju, vendar v manjšem obsegu
10. celica, ki proizvaja protitelesa

VIII. Reši križanko!

Na označenih mestih boš dobil poimenovanje za enega od tipičnih znakov vnetja!

1.											
2.											
3.											
4.											
5.											

1. vnetje osrčnika
2. pljučnica
3. vnetje burze
4. vnetje kosti
5. vnetje želodca

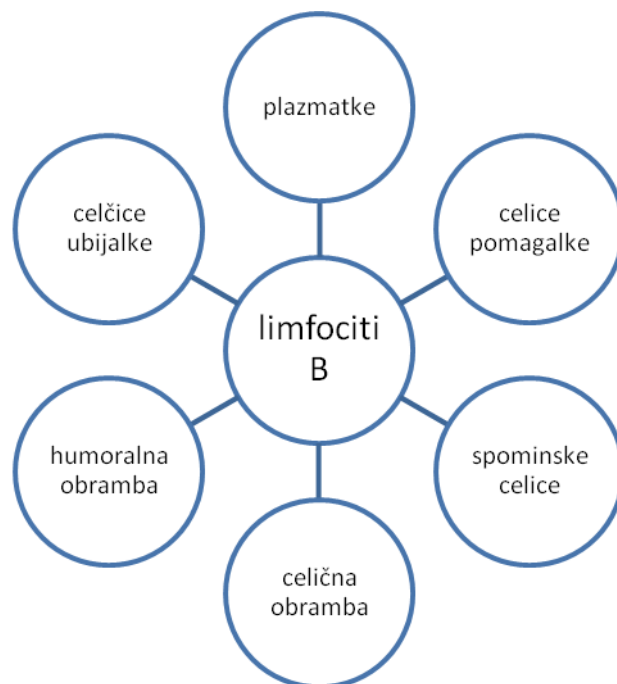
IX. Vsako vnetje spremljajo tri vrste sprememb. Če ugotoviš prvo spremembo, boš zlahka našel še drugi dve tako, da preneseš črke iz oštevilčenih mest v spodnje kvadratke. 3t

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	6.
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

					6.	7.	8.	9.	6.
--	--	--	--	--	----	----	----	----	----

	5.		2.	8.		4.	5.	6.	7.	8.	9.	6.
--	----	--	----	----	--	----	----	----	----	----	----	----

X. Prečrtaj trditve, ki ne veljajo za limfocite B!

Slika 16

LITERATURA

1. <http://www.bing.com/images/search?q=wound+dog&go=&form=QBIR#>
2. Špik,L.: Osnove kliničnih postopkov in bolezenskih procesov. Ljubljana. Tehniška založba Slovenije, 2010
3. Skušek, F.; Osnove klinične diagnostike za veterinarje. Ljubljana. Veterinarska fakulteta, 1995
4. Šenk,L.; Etiološka patologija. Ljubljana. Veterinarska fakulteta, 1995
5. Šenk,L.; Splošna morfološka patologija. Ljubljana. Veterinarska fakulteta, 1998
6. Bassert,M.J.,McCurmin,D.M; Clinical textbook for veterinary technicians. Seventh editio. Saunders.
7. Colville,T.;Review questions &answers for veterinary technicians. Missouri, Mosby, 2003
8. Aspinall,V.; The complete textbook of veterinary nursing.Elsevier, 2006

SLIKE

Slike 1, 2, 3, 4, 5, 15, 16 so avtorske fotografije Kristine Dolinar Paulič

Slike 6, 7, 8, 9, 10,11

<http://www.bing.com/images/search?q=wound+dog&go=&form=QBIR#>

Slika 12 je avtorska slika inštituta za patologija Veterinarske fakultete.

Sliki 13 in 14

<http://www.bing.com/images/search?q=tumor+dog>